

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 7Csr/1/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816204235
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Srogončíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2018:5816204235.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Námestove sudkyňou JUDr. Miriam Srogončíkovou v právnej veci žalobkyne: A. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N.U. R.W., prechodne bytom C., H. Z., V. XXX, proti žalovanému: PROFI CREDIT SLOVAKIA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

I/ Súd z r u š u j e rozhodcovský rozsudok vydaný Slovenským arbitrážnym súdom zriadeným Asociáciou slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o. so sídlom Bratislava, Krížna č. 56, vo veci sp. zn. 36/09/15 zo dňa 21.07.2016.

II/ Žalovaný je p o v i n n ý nahradíť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, vyčíslené v uznesení, vydanom po právoplatnosti rozsudku.

III/ Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok za žalobu 331,50 EUR na účet Slovenskej pošty, a.s. so sídlom Banská Bystrica, Partizánska cesta 9, IČO: 36 631 124 do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu 24. 8. 2016 žalobkyňa žiadala, aby súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku. Žalobu odôvodnila tým, že v danom prípade rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, že rozhodcovský rozsudok ju zaväzuje na plnenie, ktorého povahu považuje za objektívne nemožnú, právom nedovolenú alebo odporujúcu dobrým mravom, výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky, rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ďalej uviedla, že ona si rozhodcovskú doložku osobitne nevyjedнала, táto bola súčasťou formulárovej zmluvy, písaná malým písmom oproti zvyšnému textu a jej obsah nemal možnosť ovplyvniť. Podľa nej aj zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to požaduje neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením záväzku (zmluvná pokuta, poplatok za výzvy na zaplatenie a pod.), ďalej podmienku, aby sa spor so žalobcom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Podľa nej maximálna výška odplaty za poskytovanie spotrebiteľského úveru nesmie prevýšiť výšku ustanovenú nariadením vlády SR č. 238/2008 Z.z.

2.K žalobe sa vyjadril žalovaný tak, že s ňou nesúhlasí. Uviedol, že rozhodcovský súd preskúmal skutkový stav a predložené listinné dôkazy a nezistil žiadne porušenie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, pričom k danej veci sa podrobne vyjadril v odôvodnení. Žalovanému nie je zrejmé, v čom vidí žalobca rozpor rozhodcovského rozsudku s dobrými mravmi a verejným poriadkom SR. Predmetom

konania je zaplataenie peňažnej sumy titulom nesplnených záväzkov zo zmluvy o revolvingovom úvere, išlo teda o majetkový spor, ohľadne ktorého je možné uzavrieť súdny zmier. Tvrdenie o nedostatku rozhodcovskej zmluvy spočívajúcej v tom, že nemala byť individuálne dojednaná, nemá oporu v žiadnom právnom predpise. Z ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zákon rozlišuje medzi individuálne dojednaným ustanovením a takým, ktoré nespĺňa túto charakteristiku. Kým v prvom prípade to má za následok, že je vylúčené ex lege vôbec posudzovať, či takéto ustanovenie je neprijateľnou podmienkou, v druhom prípade neindividuálny charakter je len predpokladom pre také posudzovanie. Neindividuálny charakter dohody teda nemá v zmysle zákona za dôsledok neplatnosť podmienky či dohody (v opačnom prípade by všetky ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, vzhľadom na ich povahu, a bez ohľadu na konkrétnu oblasť obchodných vzťahov, ktorých sa týkajú, museli byť neprijateľnou podmienkou). K tvrdeniu žalobcu, ktorý s predformulovaným znením rozhodcovskej zmluvy spája jej neplatnosť uvádzajú, že táto skutočnosť nie je protiprávna, neporušuje žiadne ustanovenie na ochranu spotrebiteľa a teda nespôsobuje ani neplatnosť takto predformulovanej a následne uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy. Sú názoru, že pojem „individuálny“ v spotrebiteľskom práve znamená nielen reálnu možnosť spotrebiteľa určitú podmienku formulačne ovplyvniť, ale predovšetkým možnosť spotrebiteľa dosiahnuť, že takéto podmienka sa nestane súčasťou jeho vzťahu s dodávateľom bez to, aby to zmenilo jeho postavenie oproti tomu stavu, ak by podmienku prijal. Rozhodcovská zmluva bola uzatvorená platne a v súlade so zákonom, na samostatnej listine, s náležitým poučením o dobrovoľnom charaktere zmluvy a možnosti odstúpenia, pričom obsahuje podpis, ktorý je z formálneho hľadiska totožný s podpisom uvedeným v iných zmluvných dokumentoch. Rozhodcovská zmluva nebola nikdy podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere, čo vyplýva z bodu 2. , ale aj z práva na odstúpenie od nej. Je samostatným právnym úkonom, ktorého uzavretie je možnosťou, nie povinnosťou. Pri odstúpení od rozhodcovskej zmluvy by bez ohľadu na (ne)súhlas veriteľa došlo k jej zániku, a to bez vplyvu na ďalšie trvanie samotnej zmluvy o revolvingovom úvere. Žalobca mohol nepristúpiť na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, resp. aj jednostranne dosiahnuť zánik takejto dohody, a to v oboch prípadoch bez vplyvu na uzavretie resp. existenciu zmluvy o úvere. Rozhodcovská zmluva so žalobcom má preto charakter individuálneho ustanovenia. V prípade predtlačenej formy rozhodcovskej zmluvy žalovaný poukázal na skutočnosť, že zmluvné podmienky v spotrebiteľských vzťahoch sa vo všeobecnosti vyznačujú tým, že sú vopred naformulované dodávateľom. Toto je reálnym faktom plynúcim z praxe spotrebiteľských vzťahov, a tiež aj z úpravy v Občianskom zákonníku. Zákon č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktorým sa rozhodcovské konanie riadilo, vo viacerých ustanoveniach predpokladá, že výber spôsobu riešenia sporu prináleží žalobcovi a tým môže byť tak veriteľ ako spotrebiteľ. Odhliadnuc od absencie bližšieho odôvodnenia, z obsahu tvrdení žalobcu v žalobe ohľadne výšky úrokov, sú rozhodujúce tie právne normy, ktoré danú otázku výslovne upravujú. V danom prípade ide o § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka. Výška odplaty za úver na základe spotrebiteľskej zmluvy bola ku dňu 16. 5. 2013 upravená v zmysle ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Žalobca toto vôbec nerešpektuje, ako a fakt, kedy aplikáciu ním označeného ustanovenia vylučuje práve ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Porovnanie s údajmi bánk je neúčelné. Banky si v rozhodujúcom období v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov účtovali aj iné poplatky. Odplata, ktorá je regulovaná v zmysle ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, vyjadruje celkovú nákladovosť úveru pre spotrebiteľa (teda okrem úroku aj prípadné ďalšie poplatky, ktoré v súvislosti s úverom má zaplatiť s výnimkou tých, ktoré nie sú povinné a teda predpokladom pre získanie úveru). Pri porovnaní výšky odplaty s hodnotou priemernej odplaty za spotrebiteľské úvery je na mieste záver, že táto nebola podstatne prevýšená. Obvyklou odplatou, vzhľadom na spôsob jej určovania v korelácii s tým, že ide o odplatu na finančnom trhu (nie na bankovom trhu) je práve hodnota priemernej odplaty určovanej Ministerstvom financií SR. Tá bola v rozhodnom období vo výške 48,52%. Dohodnutá odplata v zmluve priemernú odplatu na finančnom trhu podstatne neprevyšovala. Čo sa týka námietky žalobcu proti výške zmluvnej pokuty, uplatnené nároky na zmluvnú pokutu a úrok z omeškania môžu podľa výslovnej právnej úpravy dosiahnuť 3-násobok úrokovej sadzby úroku z omeškania. V čase uzavretia zmlúv bol úrok z omeškania 5,75% ročne. Zákonodarcia tak právne aproboval a predpokladal situáciu, že sankcie za omeškание (úrok z omeškania, pokuty, penále a podobne) môžu dosiahnuť 3-násobok úrokovej sadzby úroku z omeškania, t.j. v prípade žalobcom uzavretej zmluvy mohol byť trojnásobok úrokovej sadzby úroku z omeškania až 17,25% ročne. Pri zmluvnej pokute 0,04% denne

nemohla byť maximálna povolená výška zmluvných sankcií dojednaná v zmluvách prekročená, pretože zmluvná pokuta vo výške 0,04% denne predstavuje 14,6% ročne.

3.Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 7Csr/1/2016-30 zo dňa 17. 5. 2017 súd rozhodol tak, že zrušil rozhodcovský rozsudok, žalovaného zaviazal nahradiť žalobkyni trovy konania v plnej výške a žalobcu zaviazal zaplatiť súdny poplatok za žalobu 331,50 EUR.

4.Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 9CoSr/3/2017-51 zo dňa 16. 11. 2017 tento rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

5.Po tom, čo sa vec vrátila z krajského súdu, súd nariadil pojednávanie na deň 30. 3. 2018 a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

6.Podľa § 45 ods. 1 písm. e/ zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon,“):

Účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 3 alebo je tu iný dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy.

Podľa § 52 Občianskeho zákonníka:

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

(2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

(3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

7.Vykonaným dokazovaním súd zistil, že žalobkyňa sa voči žalovanému domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku, uvedeného vo výrokovej časti rozsudku a to z dôvodu, že rozhodcovská zmluva, na základe ktorej bolo začaté rozhodcovské konanie, je neplatná, rozhodcovský rozsudok ju zaväzuje na plnenie, ktoré nie je právom dovolené, rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a výkon rozhodcovského rozsudku by bol v rozpore s verejným poriadkom Slovenskej republiky. Z obsahu spisu rozhodcovského súdu súd zistil, že dňa 30. 10. 2012 bola medzi stranami žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere a v rovnaký deň aj rozhodcovská zmluva. Rozhodcovská zmluva je podpísaná na samostatnej listine. Medzi sporovými stranami nie je sporné, že zmluva o úvere aj rozhodcovská zmluva, ktorá sa ku nej vzťahuje, majú charakter spotrebiteľských zmlúv. Z obsahu rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že všetky spory zo zmluvy o úvere sa môžu riešiť buď pred rozhodcovským súdom alebo pred všeobecným

súdom. Z ustanovení rozhodcovskej zmluvy ďalej vyplýva, že ak spor vyvolať dodávateľ podaním žaloby na rozhodcovskom súde, spotrebiteľ sa takto začatému rozhodcovskému konaniu musel podrobiť. Podanie žaloby na rozhodcovskom súde má totiž rovnaké účinky, ako by bola žaloba podaná na súde, pričom po začatí rozhodcovského konania nemožno v tejto istej veci konať a rozhodovať na súde. Rozhodcovská zmluva má osobitný význam, pretože na jej základe pri vzniku sporu súkromná osoba - rozhodca, rozhodne o právach a povinnostiach s cieľom dosiahnuť nový, kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Rozhodcovská zmluva, na základe ktorej bol vydaný dotknutý rozhodcovský rozsudok, je typická formulárová zmluva, ktorej text bol vopred pripravený dodávateľom. Podmienky v nej uvedené teda neboli individuálne dojednané. Aj napriek tomu, že v nej bol uvedený alternatívny spôsob riešenia sporov s možnosťou obrátiť sa na rozhodcovský alebo všeobecný súd, možnosť žalobkyne obrátiť sa na všeobecná súd je len formálna. Pokiaľ veriteľ (v tomto konaní žalovaný) uplatní svoje právo na rozhodcovskom súde, je dlžníčka (žalobkyňa) povinná podriaďiť sa rozhodcovskému súdu bez možnosti požiadať o ochranu všeobecný súd, čo sťažuje prístup spotrebiteľa k spravodlivosti a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Sťaženie prístupu žalobkyne k všeobecnému súdu je zvýraznené aj neprimeranou vzdialenosťou rozhodcovského súdu oproti miestne príslušnému súdu spotrebiteľa - žalobkyne. Rozhodcovskú doložku preto súd vyhodnotil ako neprijateľnú a teda neplatnú zmluvnú podmienku. Súd potom konštatuje, že rozhodcovský rozsudok, ktorý bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je potrebné zrušiť v zmysle ust. § 45 ods. 1 písm. e/ zákona.

8.O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že ich priznal žalobkyňi, ktorá mala v konaní úplný úspech.

9.Keďže žalobkyňa ako spotrebiteľ je oslobodená od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. u/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov) a súd jej žalobe vyhovel, poplatková povinnosť prešla na žalovaného (§ 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb.). Súd preto žalovaného zaviazal zaplatiť súdny poplatok za žalobu vo výške 331,50 EUR (položka 3 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Námestovo (§ 362 ods. 1 C.s.p.). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde Krajskom súde v Žiline..

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 C.s.p. uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.